

GAZETA TURYSTYCZNA POGRANICZA

Numer 5 2020 | za darmo

Foto: Radek Leskovjan
Zima na Červenohorském sedle

jesiennie-zimowego czasu... Wędrując Europejskim Szlakiem Cysterskim trafimy do malowniczych Rud, gdzie zielone drzewa zmieniają swoją barwę na piękne złocisto-czerwone kolory jesieni. A gdy pogoda nie dopisze polecamy Festiwal Podróżniczy „Wiatrak”, gdzie w jednym miejscu i czasie poznamy historię tych wszystkich, którzy swoimi podróżniczymi pasjami potrafią się dzielić i jednocześnie zarażać nimi innych. Serdecznie zapraszamy...

DOLNY ŚLĄSK

Szukacie pomysłów na zimowy wypoczynek na Dolnym Śląsku? Atrakcyjne i świetnie przygotowane trasy narciarskie czekają na Was nie tylko w Jakuszycach, Szklarskiej Porębie i Karpaczu w Górach Izerskich i Karkonoszach, ale także w Kotlinie Kłodzkiej na stokach w Zieleńcu w Górach Orlickich czy na Czarnej Górze w Masywie Śnieżnika.

CZECHY WSCHODNIE WOJEWÓDZTWO KRALOWEHRADSKIE

Szpindlerowy Młyn to popularna czeska mekka zimowego narciarstwa. Na śniegu będą się bawić zabawni i niewymagający narciarze i snowboardziści, a także narciarze biegowi i alpinisci. Odbyna się tu szereg imprez, w tym największe międzynarodowe.

CZECHY WSCHODNIE WOJEWÓDZTWO PARDUBICKIE

Wieś Dolní Morava znajduje się w województwie pardubickim w Kralickim Śnieżniku, które jest trzecim co do wysokości pasmem górkim w Republice Czeskiej. Jest popularnym kurortem górskim nie tylko dzięki Szlakowi w chmurach, ale przede wszystkim ze względu na ośrodki sportowe i narciarskie. Wiele obiektów noclegowych o łącznej pojemności 1800 łóżek we wsi służy do przyjmowania gości.

www.tourism-pl-cz.eu

JESIONIKI

Po Jesionikach (Jeseníkách), Górach Rychlebskich (Rychlebských horách) i Kralickim Śnieżniku (Králickém Sněžniku) rozszani jest przez pięćdziesiąt ośrodków narciarskich, które są przeplatane setkami kilometrów tras narciarskich. W skali popularności i oferty najnowocześniejszych technologii i usług dominuje ośrodek narciarski w Dolní Moravě, Hynčicích pod Sušinou i Stříbrnicích, ośrodek narciarski Kouty oraz Červenohorské sedlo i stoki narciarskie w Karlově i Malé Morávce. W Jesionikach można jeździć na nartach na najdłuższych i najwyższych stokach narciarskich w Czechach, korzystając z najnowocześniejszych kolejek linowych. Po prostu wysoki komfort dla każdego! W pierwszorzędnej ofercie jesienickie góry zapewnią pełnię szczęścia wielbicielom nart biegowych, oferując niesamowite trzysta kilometrów przygotowanych tras biegowych w bajkowej, zimowej krainie Dziada Pradziada.

MORAWY ŚRODKOWE

Zimą zapraszamy do miejscowości Hlubočky, 15 km od Otomuřca. Dwa ośrodki narciarskie dysponują 7 trasami narciarskimi o różnym stopniu trudności i dwie narciarskie trasy biegowe. W ośrodku znajduje się także szkoła narciarska, wypożyczalnia sprzętu na narty oraz snowboard, restauracje, wellness centrum, a w razie sprzyjającej pogody - 2 tory bobslejowe.

OPOLSKIE

Opolszczyzna jesienią i zimą, kiedy dni stają się coraz krótsze, a przyroda powoli zapada w zimowy sen, ma do zaoferowania zarówno swoim mieszkańcom, jak i turystom liczne atrakcje: Góry Opawskie, malownicze miasta, parki krajobrazowe, czy muzea czekają na turystów.

BESKIDY

Zimą Beskidy zamieniają się w narciarską stolicę Polski oferując prawie 200 km tras zjazdowych. W

samym Szczyrku, który na przestrzeni ostatnich lat zmienił się nie do poznania, tras jest ponad 40 km. Kto nie chce szusować, może korzystać z biegówek lub coraz bardziej popularnych nart skiturowych.

ŚLĄSK CIESZYŃSKI PO STRONIE CZESKIEJ

Jednym z najczęściej odwiedzanych i najpopularniejszych ośrodków narciarskich na Śląsku Cieszyńskim jest ośrodek narciarski znajdujący się w miejscowości Mosty u Jabłonkova. W okolicy znajdują się 4 stoki narciarskie o długości 2,1 km oraz czteroosobowa kolejka linowa. Ten ośrodek narciarski prowadzi wieczorną jazdę na nartach, jest snowpark dla snowboardzistów i szkoła narciarska dla początkujących. Do dyspozycji jest również nocleg i wyżywienie nie tylko w restauracji hotelowej, ale także w bufecie na stoku.

ŚLĄSK CIESZYŃSKI PO STRONIE POLSKIEJ

Górzysta część Śląska Cieszyńskiego jest prawdziwą mekką dla miłośników białego szaleństwa. Zimą przyciągają rzesze turystów tak popularne ośrodki, jak Wisła, Ustroń, Brenna. Narciarze biegowi swoje miejsce odnajdują na Przełęczy Kubalonka. Śląsk Cieszyński interesujący jest jednak o każdej porze roku - jesienią na odwiedzających czeka tu sporo atrakcji, o czym dowiedzie się w naszym magazynie.

MORAWY PÓŁNOCNE I ŚLĄSK

Bilá w Beskidach oferuje wysokiej jakości stoki narciarskie, w okolicy trasy do narciarstwa biegowego i park dla dzieci. W tym samym czasie znajdziecie snowpark dla snowboardzistów. Wszystkie stoki są sztucznie naśnieżane i utrzymywane w świetnym stanie. Zabawny program prawie w każdy weekend, taki jak testy nart, pokazy lub wyścigi. www.skibila.cz/zima/aktualni-stav/

KRAJINA GÓRNEJ ODRY

Wybierzmy się w podróż po Krajinie Górnej Odry... To wspaniałe miejsce do spędzenia nadchodzącego

PŘEKRAČUJEME HRANICE
PRZEKRACZAMY GRANICE
2014—2020

EVROPSKÁ UNIE / UNIA EUROPEJSKA
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO

ZAPRASZAMY DO TOP 5 OŚRODKÓW NARCIARSKICH W JESIONIKACH (JESENÍKÁCH)

Postaw w tym roku na ferie zimowe u nas. Czeskie góry oferują doskonałe przygotowane stoki i komfortowe warunki dla narciarzy o różnym stopniu zaawansowania. Pięć najlepszych centrów narciarskich na grzbieciech Jesioników i Gór Rychlebskich (Rychlebských hor) nie powinno umknąć Twojej uwadze.

Po stokach Čevenohorského sedla już ponad sto lat temu jeździli pionierzy narciarstwa. Jest to jeden z najstarszych

i najczęściej odwiedzanych ośrodków narciarskich w Jesionikach. Długi na ponad kilometr stok narciarski na zboczach Velkého Klínovce dopełnia najwyższy snowpark na przeciwległych południowych stokach. Dzięki swojemu położeniu teren ten jest również doskonałą bazą wypadową na zimowe trasy biegowe, które biegną po obu stronach Wysokiego Jesionika. (Hrubého Jeseníku)

A jednym z najmłodszych ośrodków narciarskich w naszym kraju jest cen-

trum narciarskie Kouty. Łączna długość tras wynosi 11,5 km zapewniając sobie pierwsze miejsce wśród morawskich ośrodków narciarskich. Jednocześnie posiada najdłuższy stok narciarski na Morawach. Niebieski stok narciarski o długości 3050 m z różnicą poziomów 520 m zachwyci głównie rodziny z dziećmi. Istnieją również dwie strefy freeride dla narciarzy i snowboardzistów. Jedną z wyjątkowych tras na nartach biegowych jest wizyta na elektrowni szczytowo-pompowej Dlouhé Stráně.

Jednym z najpopularniejszych ośrodków narciarskich, często odwiedzanych przez całe rodziny jest Ramzová. Łącznie siedem tras na stokach Čerňava, Mračná hora naprzeciwko Klínu oferuje atrakcje dla wymagających i początkujących narciarzy. W okolicy znajduje się również bardzo dobrze utrzymana sieć tras biegowych połączonych ze znanymi trasami wokół Paprsku. Oprócz jazdy na nartach na Ramzovej można spróbować snowtubingu lub skuterów śnieżnych.

Prawdziwym fenomenem naszych gór jest Chata Paprsek i jej okolice. Zimą w bliskiej i dalekiej okolicy nie znajdziesz lepiej utrzymanej, 60-kilometrowej sieci tras biegowych, z której część brzmi naprawdę fantastycz-

nie: Pralinka, Pohádka (Bajka), Medvědí bouda (Niedźwiedzi domek). Słynny lokalny snowpark to świetna zabawa dla każdego narciarza. Mamy zdradzić inne powody, dla których warto udać się w to magiczne miejsce w środku Rychleb? Tymi są wspaniałe jagodowe knedliki (borůvkové knedlíky) i niepowtarzalna górską atmosferą.

Połączenie mniejszych ośrodków narciarskich w miejscowościach Hynčic pod Sušinou i Stříbrnice stworzyło w ostatnich latach jeden z najlepszych ośrodków prorodzinnych w Jesionikach. Od tej zimy będziesz jechał jedną z najnowocześniejszych kolejek

linowych na północ od Alp w tym stale rozwijającym się centrum narciarskim z dziesięcioma kilometrami tras narciarskich. Oprócz stoków narciarskich o różnym stopniu trudności czeka tu na Ciebie wiele innych atrakcji. Przy najmniej na chwilę możesz pojeździć skuterem śnieżnym, przeżyć wieczorny ski-tour (fitness skialp) przy świetle latarek czołowych, spróbować wspinaczki po sztucznej lodowej ścianie lub poszaleć na snowtubingu. 🏂

WYJĄTKOWE ZIMOWE WĘDROWANIE OFERUJE JESIONICKA MAGISTRALA (JESENICKÁ MAGISTRÁLA)

Jeżeli jesteś wielkim fanem biegania na nartach i jeszcze nie myślałeś o wielodniowej trasie biegowej? To może już czas! W końcu Jesionicka Magistrala oferuje idealne warunki do tak niepowtarzalnego doświadczenia.

Zimą Jesioniki mają przez trzysta kilometrów przygotowanych tras do narciarstwa biegowego. Ich hipotetycznym „kręgosłupem” jest Jesionicka Magistrala Biegowa (Jesionická lyžařská magistrála), trasa narciarska łącząca wschód Jesioników z sąsiednimi Górmi Rychlebskimi (Rychlebskými horami) i Kralickým Sněžníkem (Kralickým Sněžníkem). Dzięki dogodnej lokalizacji schronisk górskich, jego prawie 100-kilometrową długość można przejechać na lekko, tzn. mając tylko najpotrzebniejsze ubrania i prowiant,

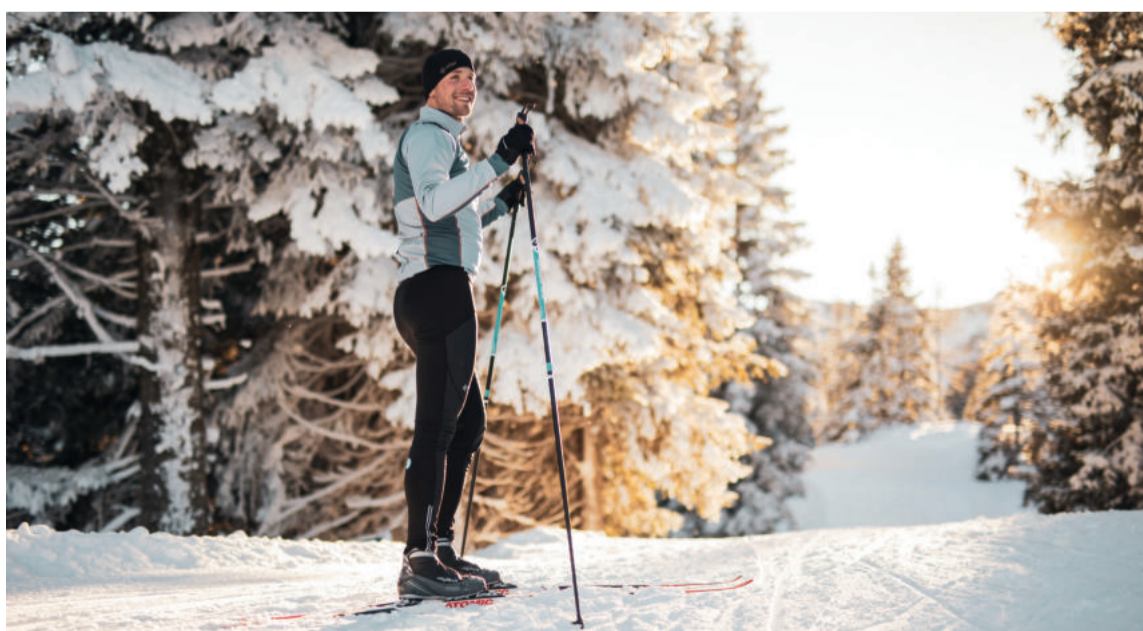
a na końcu poszczególnych etapów zadbać o Twój komfort pracownicy chat i hoteli.

Na tej długodystansowej trasie z Pradziada (Pradědu) do Kralického Sněžníka (Kralický Sněžník) nie prze-gap popularnych zimowych tras biegowych na Skřítku, zapierających dech w piersiach widoków z grzbieców nad lawinowymi zboczami Małego i Velkého Kotla (Malého a Velkého Kotle), czy widoków na polskie równiny ze szczytów górskich wokół Keprníka (Keprníku). Przekroczysz dwie przełęczce i trzy pogórza, w niektórych miejscach przekroczysz polską część gór. Wjedziesz na Ovčárnu, najwyższej położonego ośrodka narciarskiego w naszym regionie, do jednej z najstarszych chat turystycznych w Jesionikach, do chaty

Jiřího na Šeráku, do chaty na Paprsku ze słynnymi knedlikami jagodowymi (borůvkovými knedlíky) lub do chaty Na Sněžníku, najstarszej górskiej chaty w Polsce.

Wiedz, że ta podróż ze Skřítka na Dolní Moravu liczy około 90 kilometrów, podejdziesz 3200 metrów i zejdziesz prawie 3200 metrów.

Jednodniowe wycieczki po jesionickich, krótszych trasach biegowych, które możesz dowolnie wybierać też mogą dostarczyć wielu niezapomnianych wrażeń. Do ekskluzywnych zimowych wycieczek po Jesionikach niewątpliwie zaliczymy wizytę w elektrowni szczytowo-pompowej Dlouhé Stráně, sieć tras biegowych z panoramicznym widokiem na dolinę Moravy od chaty Slaměnka. 🏂

GDZIE WYBRAĆ SIĘ Z DZIEĆMI ZIMĄ W JESIONIKACH, KIEDY POGODA NIE SPRZYJA

Gdy pogoda nie dopisuje lub brakuje sił na zabawę na śniegu, zdecydowanie nie zostawiaj pod kołdrą. Tutaj w Jesionikach, możesz spędzić dzień z rodziną we wspaniałych centrach rozrywki i naładować baterie w najlepszych ośrodkach wellness w Republice Czeskiej.

Cudowne muzeum Pradziada (Pradědovo muzeum)

Jeśli odwiedzacie Jesioniki z najmłodszymi dziećmi, to nie przegapcie Muzeum Pradziada w Bludově koło Šumperka. W ładnie odnowionym wiejskim domu na pow. 600 m2 skrywa się wiele atrakcji dla dzieci. Przystronny plac zabaw dla dzieci w formie jesionickiej wioski i jednocześnie planszy z grą edukacyjną - Praděde, nezlob se!, sklepik dla najmłodszych gości oraz przytulna samoobsługowa kawiarnia nie tylko dla mam i tatusiów.

Muzeum głównie dla chłopców

Bardziej dociekliwi nie mogą przegapić wizyty w Muzeum Dróg koło Šumperka (Muzeum silnic ve Vikýřovicích). Trzy stałe wystawy przedstawiają rozwój dróg od najstarszych ścieżek po współczesne drogi. Czy wiesz np. że słowo droga pochodzi z XIV wieku, kiedy to Karol IV zarządził wzmocnienie i modernizację już istniejących dróg? I że za jego panowania powstała pierwsza mapa drogowa?

Zrób swój własny papier

Masz niepowtarzalną okazję spróbować produkcji papieru czerpanego w najstarszej piarni w Europie Środkowej, która w miejscowości Velké Losiny (Velkých Losinách) działa od końca XVI wieku. W otoczeniu oryginalnego historycznego wyposażenia poczujesz urok tradycyjnego rzemiosła, w którym kartka papieru powstaje z płynnej mieszanki wody, bawełny i lnu.

Przez chwilę zostań zawodowym narciarzem

Największą atrakcją Ośrodka Sportu i Rozrywki w miejscowości Bělá pod Pradědem (Sportovně zábavního centra) są dwa profesjonalne symu-

latory narciarskie, na których można wypróbować tory wyścigowe Pucharu Świata w narciarstwie alpejskim lub biathlonie. Dzieci z pewnością zachwyci boulderowa ściana, piaskownica ze śladami zwierząt naturalnej wielkości lub panele do gry, które uczą o przyrodzie Jesioników. Na najmniejsze dzieci czeka wspaniała zabawa na linowej ścieżce zakończonej zjeżdżalnią z basenem wypełnionym piętkami.

Galeria gigantycznych drewnianych rzeźb

Nie przegap wyjątkowej ekspozycji rzeźbiarza Jiřího Halouzky niedaleko Rýmařova. Wśród eksponatów możesz zobaczyć największą rzeźbę władcy naszych gór Dziada Pradziada, szopkę z ponad dwustu pięćdziesięcioma postaciami, posągi zwierząt domowych i egzotycznych lub rzeźbione piekło. Galeria jest otwarta 365 dni w roku!

Jesionickie gry escape room

Przez pokój zagadek w Jesioniku trafisz do kancelarii biura podróży, gdzie nie jest wskazane, aby być naprawdę długo. W Velkých Losinách cofniesz się nawet do czasów, kiedy Rzymianie i Kartagińczycy walczyli o władzę nad Morzem Śródziemnym, zaś w Twierdzy w Šumperku zostaniecie zdradzieckimi przestępcami. Gra escape room w miejscowości Rejvíz zabierze Ciebie do legendarnego miasta Hunohrad, zanim zniknie ono pod powierzchnią Wielkiego Mechoweche Jeziora. A dzięki grze w miejscowości Zlaté Hory znajdziesz się wśród poszukiwaczy złota w odległym Klondiku.

Nowy basen w Šumperku

Od początku września w Šumperku działa nowy kompleks pływacki. Oprócz standardowego 25-metrowego basenu z sześcioma torami jest też brodzik dla dzieci, jacuzzi, sauna parowa i sucha. Wiele zabawy dostarczy z pewnością 100-metrowa zjeżdżalnia. Szczególnie w zimie przyjemnie będzie zrelaksować się w świetle saun, który stanowi integralną część kompleksu pływackiego. W regeneracji ciała i umysłu pomoże biosauna i fińska sauna, kąpiel parowa i aromatyczna oraz dobroczynne zabiegi chłodzące, w tym chodnik Kneippa. 🏊

POCZUJ PRAWDZIwą ATMOSFERĘ ŚWIĄT BOŻEGO NARODZENIA W OŁOMUŃCU!

Ołomuniecki Jarmark Bożonarodzeniowy jest uznawany za najpiękniejszy w Republice Czeskiej. Goście będą mogli odwiedzić ponad setkę stoisk w samym centrum historycznego miasta.

Już tradycyjnie w bogatym programie Jarmarku Bożonarodzeniowego znalazły się występy popularnych zespołów, reprezentujących wszystkie gatunki muzyczne, teatr dla dzieci i dorosłych, prezentacja zwyczajów adwentowych, atrakcje historyczne, rzeźbiona szopka bożonarodzeniowa i śpiewanie kołęd. Wyroby związane z Bożym Narodzeniem i zimą, różnorodne przysmaki i słynny poncz zaferuje ponad sto stoisk na obu ołomunieckich rynkach, czyli Horním i Dolním náměstí (Górnym i Dolnym Rynku). Bezpośrednio na rynku Dolní náměstí znajdzie się też ogólnodostępne lodowisko.

Ołomuniec jest po Pradze najrozleglejszą miejską strefą zabytkową w Czechach. Właśnie dlatego miasto jest często nazywane „małą Pragą”. Górująca nad Ołomuńcem Kolumna Trójcy

tycznych zakątek. To także typowe miasto uniwersyteckie z wieloma gospodami, restauracjami, kawiarniami, winiarniami i barami. To miasto różnorodnych smaków i żywiołowego nocnego życia. A zimą przytulne, ciepłe wnętrza któregoś z ołomunieckich obiektów z pewnością przypadnie Wam do gustu... Jeśli dodatkowo chcecie skorzystać w Ołomuńcu również z noclegu, miasto może zaoferować nie tylko komfortowe hotele sieciowe i przytulne butikowe, ale także pensjonaty, apartamenty i hostele.

Osobom poszukującym rozrywki także w ciągu dnia polecamy odwiedzenie Muzeum Archidiecezjalnego w Ołomuńcu, sąsiadującego z górującą nad miastem katedrą św. Wacława. Muzeum Archidiecezjalne mieści się w obiekcie narodowego zabytku kultury, a jego stała ekspozycja obejmuje 300 skarbów kultury z okresu od XI do XVIII wieku. To jedyne w Czechach muzeum, które zdobyło prestiżowy Znak Dziedzictwa Europejskiego (European Heritage Label). Wyróżnia się nie tylko wyjątkowością i bogactwem swoich

Foto: Daniel Berka

Foto: Daniel Schulz

Przenajświętszej od 2000 roku jest na liście zabytków UNESCO. Przewodnik turystyczny Lonely Planet uznał Ołomuniec za nr 1 na liście ukrytych skarbów Europy (50 Secret Gems of Europe), a The New York Times za najlepszą alternatywę do odwiedzenia przepelnionej Pragi. Dlatego serdecznie zapraszamy wszystkich do Ołomuńca, gdzie już pod koniec listopada można poczuć ducha Świąt Bożego Narodzenia, który przepelnia miasto aż do samej Wigilii.

Czy wiecie, że...? Ołomuniec nie jest tylko miastem UNESCO z mnóstwem oszałamiających zabytków i roman-

kolekcji, ilustrujących prawie tysiącletnią historię kultury duchowej ołomunieckiej archidiecezji, ale także ciekawą historią związaną z umiejscowieniem muzeum na terenie ołomunieckiego zamku. Czy wiecie, że...? W 1306 roku w mieście doszło do zabójstwa czeskiego króla Wacława III. Ołomuniec jest także miejscem związanym z twórczością W. A. Mozarta, który skomponował tutaj swoją symfonię nr 6 F-dur.

Warto również odwiedzić Muzeum Regionalne (Vlastivědné muzeum) w Ołomuńcu i zapoznać się z jego interesującymi ekspozycjami i wyjątko-

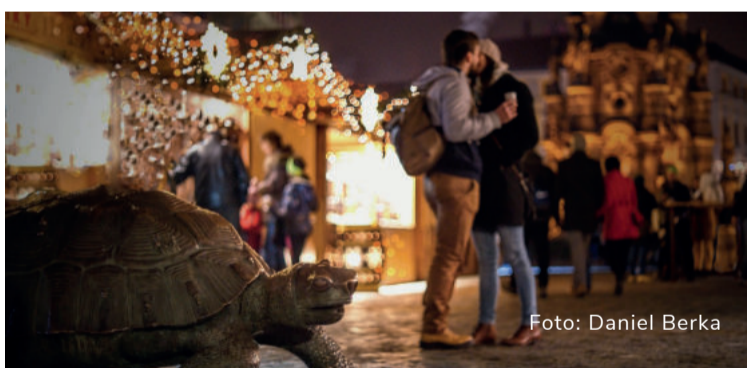

Foto: Daniel Berka

wymi wystawami. Dla rodzin z dziećmi wręcz idealną propozycją będzie ZOO na Sv. Kopečku pod Ołomuńcem z nowo zbudowanym wilczym safari!

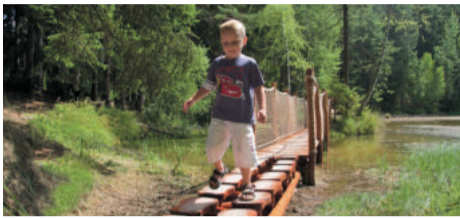
Z tych wszystkich atrakcji turystycznych można skorzystać dzięki turystycznej karcie zniżkowej Olomouc region Card, z którą wstęp jest bezpłatny. Dodatkowo posiadacze karty mają darmowe przejazdy ołomuniecką komunikacją miejską! Karta jest dostępna m.in. w Centrum Informacji Turystycznej w Ołomuńcu, pod arkadami ratusza na Horním náměstí (Górnym Rynku). 📍

Foto: CzechTourism

Czy wiecie, że...? Ołomuniec nie jest tylko miastem UNESCO z mnóstwem oszałamiających zabytków i romantycznych zakątków. To także typowe miasto uniwersyteckie z wieloma gospodami, restauracjami, kawiarniami, winiarniami i barami. To miasto różnorodnych smaków i żywiołowego nocnego życia. A zimą przytulne, ciepłe wnętrza któregoś z ołomunieckich obiektów z pewnością przypadnie Wam do gustu... Jeśli dodatkowo chcecie skorzystać w Ołomuńcu również z noclegu, miasto może zaoferować nie tylko komfortowe hotele sieciowe i przytulne butikowe, ale także pensjonaty, apartamenty i hostele.

SVITAVY PEŁNE PRZYGÓD

Svitavy, jedno z najstarszych czeskich miast, to przygoda dla całej rodziny. Przyjezdnych oczaruje bogata historia miejscowych zabytków i ciekawe opowieści z życia sławnych mieszkańców. Miejska strefa zabytków obejmuje ponad trzydzieści zabytkowych budynków i nietypowych miejsc, a także historyczne centrum z rynkiem, który może się pochwalić drugimi najdłuższymi podcieniami w całej Republice Czeskiej. Miłośników architektury zachwycą skarby architektury mieszczańskiej czy wystawne domów przemysłowców. Trasa miejskiej strefy zabytków prowadzi w miejsca, na których odegrała się historia licząca ponad

siedem i pół wieku. Historia ma w sumie 34 przystanków, każdy z zabytków ma tablicę informacyjną z kodem na tablety i smartphony.

Chcesz pobyc na łonie natury? Odwiedź jedno z unikatowych miejsc z lasami, stawami rybnymi i rzekami, które zadowolą także wyznawców aktywnego spędzania wolnego czasu. Na przykład przy ulubionym stawie rybny Rosnička można nie tylko uprawiać sport, ale też nauczyć się wielu ciekawych rzeczy. Na jego brzegu znajduje się plac zabaw, a także siłownia pod gołym niebem, ścieżka fitness z dziesięcioma stanowiskami i łatwymi ćwiczeniami. Gęsta sieć tras rowerowych, która otacza miasta ze wszystkich stron prowadzi we wszystkie strony świata. Nie brakuje ciekawostek takich jak Miejsce Pamięci Pszczelich Matek w miejscu wcześniejszej stacji rozrodczej pszczelich matek z początku XX w. Kamienne miejsce pamięci powstało w 1932 r. Częstym celem turystów są bagry, czyli zatopiona piaszczynia. Zobaczyć tu można kilka gatunków zwierząt, drzew i roślin. Podesty przy wysepce spodoba się przede wszystkim dzieciom.

www.svitavy.cz

CHRUDIM – MIASTO TRZECH MUZEÓW I BRAMA GÓR ŻELAZNYCH

We wschodnich Czechach niedaleko Pardubic znajduje się miejsce z zabytkowym centrum położone na cyplu rzeki Chrudimki, otoczone starymi murami i drogami wodnymi. Częścią zabytkowego centrum, które ma status miejskiej strefy zabytków, są także trzy budynki mieszczące chrudimskie muzea.

Regionalne muzeum w Chrudimiu (Regionální muzeum v Chrudimi) może się pochwalić wystawą znanego na całym świecie malarza Alfonsa Muchy, którego żona mieszkała w Chrudimiu i jest pochowana na miejskim cmentarzu U kříže.

Warto wspomnieć o ciekawej wystawie „Mozaika z historii regionu”. Muzeum Kultury Lalkarskiej (Muzeum loutkářských kultur) z marionetkami z całego świata ma swoją siedzibę w monumentalnym renesansowym obiekcie tzw. Domu Mydláři. Zwiedzanie urozmaicają odnowiona tarasy letnie i wieża widokowa nazywana, z powodu jej nietypowego kształtu, obserwatorium astronomicznym lub minaretem. W ramach wystawy można samemu wypróbować samodzielne poruszanie marionetkami. Trzecie chrudimskie muzeum to Muzeum Rzeźb Barokowych (Muzeum barokních soch) umieszczone w kościele św. Józefa. Wyjątkową atmosferę obiektu uzupełnia film opowiadający o ciężkim życiu chrudimskich rzeźbiarzy w czasie budowy barokowej kolumny na Placu Resselu (Resselovo náměstí).

Do najpiękniejszych chrudimskich dominant należą neogotycki kościół Wniebowzięcia NMP oraz kompleks budynków muzealnych z jedną z najpiękniejszych sal w Republice Czeskiej.

Chrudim może być nazwany także „Bramą Gór Żelaznych”. Miłośnicy aktywnego spędzania wolnego czasu na pewno docenią miejskie lasy rekreacyjne Podhůře z parkiem linowym, wieżą widokową, parkiem rowerowym z 2 km singltrekiem i innymi atrakcjami znajdującymi się bezpośrednio na skraju parku krajoznawczego i Narodowego Geoparku Gór Żelaznych.

chrudimsky.navstevnik.cz

KOCHASZ KONIE? JEDŹ DO PARDUBIC

Pardubice to największe miasto kraju pardubickiego. Znanie jest przede wszystkim z tradycyjnej produkcji pierników, słodkie przysmaki są popularną smaczną pamiątką z wycieczki, w związku z przemysłowym dziedzictwem, a przede wszystkim z koni.

Na pardubickim torze wyścigów koni przeżyjesz chwile pełne kibicowania pełnym sercem, napięcia i zakładow. Wyścigi na płaskim torze i wyścigi z przeszkodami cieszą się tu niesłabnącą popularnością od XIX w. Co roku punktem kulminacyjnym sezonu jest Wielka Pardubicka gonitwa steeplechase. Tor z przeszkodami, po którym biegają międzynarodowi zawodnicy, liczy aż siedem kilometrów. Wygrywają ci najlepsi dżokeje w siodłach najlepszych koni! Jubileuszowa 130 edycja odbędzie się 11 października.

Masz ochotę na więcej elegancji? Odwiedź Narodową stadninę koni Kladruby nad Labem, gdzie od 500 lat hodowana jest najstarsza czeska rasa – konie starokladubskie. Te szlachetne piękności spotkać można najczęściej zaprzężone w powozie lub w czasie tresury. Właśnie do tego były przez wieki przygotowywane. W zeszłym roku w lecie w Kladrubach nad Labem świętowano wpis na

prestigious listę światowego dziedzictwa UNESCO. W ten sposób wybrano czternaste miejsce w kraju, które widnieje na liście UNESCO. W Kladrubach nad Labem można zwiedzić stajnie, powozownię, miejsce do przechowywania uprzęży, muzeum i pałac.

Najpiękniejszy widok na świat rozciąga się z końskiego grzbieta. Jeśli jeszcze się o tym nie przekonałeś, nadeszła chwila, żeby to zmienić! W regionie Pardubicko masz kilka możliwości, bo jest tu niezliczona ilość miejsc, gdzie można wskoczyć w siodło. Poza końmi na ranczo spotkać można także zwierzęta hodowlane i kupić domowe mleko czy sery.

REGION GÓRY I POGÓRZE ORLICKIE PIERWSZĄ CZESKĄ SLOW DESTINATION

GÓRY ORLICKIE I POGÓRZE ORLICKIE

Na świecie pojęcie slow tourism czy slow travel weszło już do słownika. Inspiracją stali się XIX w. pisarze, którzy sprzeciwiali się ciągłemu przyspieszaniu stylu życia. Pojęcie slow tourism można przetłumaczyć dosłownie jako powolne podróżowanie. Turyści, którzy lubią slow tourism nie starają się zobaczyć jak najwięcej. Oczekują mniej, ale za to bardziej intensywnych przeżyć z miejsc, które odwiedzają. W Republice Czeskiej dotychczas pojęcie slow tourism było nieznaną, pomimo, że na świecie zyskiwał coraz większą sławę. Swoją popularność zawdzięcza przede wszystkim włoskim miastom sieci Cittaslow. Do sieci należy 30 krajów i 266 miast włącznie z 31 miastami z Polski.

Jako pierwszy w Republice Czeskiej o slow tourism przy promocji marki i image destynacji zaczął mówić region Góry i Pogórze Orlickie, który jest kojarzony jako spokojny, przyjazny i zachęcający do spędzania czasu bez pośpiechu i stresu. Jest coraz popularniejszym regionem turystycznym – dla wielu nieznanym, co daje impuls chęci poznania i odkrywania. Piękna przyroda i spokój łączy się tu z wyjątkowym bogactwem zabytków, tajemniczymi miejscami, urokliwymi miastami i miasteczkami, gdzie ciągle żywe są tradycje. Spróbuj kuchni regionalnej i sprawdź jak bogata i wysokiej jakości jest oferta usług. Góry i podgórze to świetne miejsce do zatrzymania się w dzisiejszym pędzącym świecie. Znaleźć tu można niezliczoną ilość miejsc, które doładują energię na każdym kroku. Na własnej skórze można doświadczyć jak wyjątkowo przyjazne są Góry i Pogórze Orlickie. Możesz przyjechać tu zarówno autem, jak i pociągiem, wiele miejsc można poznać na rowerze czy pieszo. Odkrywaj piękno regionu wszystkim zmysłami i przeżyj wspólne chwile ze swoimi najbliższymi. Zatrzymaj się!

www.mojeorlickehory.cz

ALE BĘDZIE JAZDA... MAMUCIA KOLEJKA GÓRSKA JEDNĄ Z NAJLEPSZYCH W EUROPIE

Niezapomniana jazda po torze bobslejowym w Resorcie górskim Dolní Morava! Żaden miłośnik adrenaliny nie może pominąć Mamuciej kolejki górskiej. „Młodsza siostra” toru bobslejowego U Slona zastępuje na swoje dobre imię.

Dumnie nosi tytuł najdłuższego toru bobslejowego w Czechach i drugiego najdłuższego w Europie – 3 km długości, 25 zakręty, pętla w kształcie ósemki i podziemny tunel oferują niezapomniane przeżycia.

www.dolnimorava.cz

Foto: archiv Resort Dolní Morava

Kompleks szpitalny w Kuksie
Foto: Gerald Blundy

ZWIEDZAJ BAROKOWY KOMPLEKS KUKS

Barokowy kompleks szpitalny w Kuksie jest uważany za jeden z najpiękniejszych barokowych zabytków w Czechach. Na przełomie XVII i XVIII wieku hrabia František Antonín Špork przekształcił dolinę Łaby pod Dvorem Králové nad Labem na uzdrowisko i centrum towarzyskie.

Dzisiaj z tego całego zespołu urbanistycznego, architektonicznego i rzeźbiarskiego zachował się tylko szpital

dla weteranów wojskowych wraz z kościołem Trójcy Przenajświętszej autorstwa włoskiego architekta Giovanniego Battisty Alliprandiego. W niedawno odnowionym kompleksie można zobaczyć między innymi unikalną barokową aptekę, muzeum farmaceutyczne lub rozległy ogród z roślinami leczniczymi. Arcydziełem sztuki jest rzeźbiarska dekoracja dziedzińca przedstawiająca ludzkie cnoty i przywary z warsztatu

mistrza Matyáša Bernarda Brauna. Na przeciwległym brzegu Łaby kaskadowe schody prowadzą do miejsc, w których kiedyś stał pałac i uzdrowisko. Zachowały się tutaj uroczne drewniane domy rzemieślników pracujących w posiadłościach Šporka. W Kuksie jest jeszcze o wiele więcej do zobaczenia, dla inspiracji polecamy stronę internetową

www.zkuskuks.cz

BÍLÁ VĚŽ W HRADEC KRÁLOVÉ

Biała Wieża wraz z katedrą pod wezwaniem Ducha Świętego jest dominantą miasta wojewódzkiego Hradec Králové. Ten renesansowy obiekt o wysokości 72 metrów został zbudowany na potrzeby przeciwpożarowe oraz w celu strzeżenia miasta.

Z tarasu widokowego roztacza się wspaniały widok nie tylko na miasto, ale także na grzbiety Karkonoszy i Gór Orlickich. Patrząc z góry można się przekonać, że Hradec Králové to miasto parków i zieleni. W drodze na taras widokowy można podziwiać szklany model wieży, poznać historię miasta dzięki licznym interaktywnym panelom. Jednak głównym „ekspонатem” jest imponujący dzwon Augustyn, który został odlany w 1509 roku.

www.bilavez.cz

Zvon Augustin
Foto: Gerald Blundy

Foto: Archiv Wojewodztwo Kralovehradecki

TWIERDZA JOSEFOV

Twierdze zajmują swoje wyjątkowe miejsce wśród zabytków, ponieważ są nie tylko ciekawymi obiektami, ale zawsze są wyjątkowe ze względu na swoje cechy techniczne, posiadają swoje tajemnicze miejsca i bogatą historię.

Miasto-twierdza Josefov niedaleko Jaroměřa zostało zbudowane w latach

1780-1787, czyli przez niewiarygodny okres 7 lat. Głównym zadaniem Josefova była obrona północnych granic Cesarstwa Austriackiego przed Królestwem Prus. Dzisiaj główną atrakcją twierdzy jest część udostępnionego do zwiedzania, podziemnego labiryntu korytarzy. Można również tutaj zoba-

czyć kilka wystaw poświęconych tematyce militarno-historycznej, imprezy tu organizowane obejmują pokazy broni, sprzętu i służby wojskowej. Kręcono tu filmy wojenne, takie jak czeski film „Musimy sobie pomagać” lub amerykański film „The Zookeeper’s Wife”.

www.pevnostjosefov.cz

SZLAKIEM PIWA RZEMIEŚNICZEGO W KARKONOSZACH

Czesi są narodem miłośników piwa i to nie przypadek, że właśnie „piwo typu pilzneńskiego” jest najbardziej rozpowszechnionym rodzajem piwa na całym świecie.

Minibrowary w Czechach rosną jak grzyby po deszczu, a w Karkonoszach jest podobnie. Miłośnicy piwa mogą udać się szlakiem mini-browarów w Karkonoszach i wziąć udział w konkursie piętątkowym zdobywając drobne

upominki. Będzie to wędrowka szlakiem doskonałego piwa warzonego z czystej górskiej wody, połączona ze wspaniałymi widokami Karkonoszy. Do konkursu Karkonoski Szlak Piwny włączyły się browary Hendrych i Pivovarská Bašta w Vrchlabí, Friesovy boudy, Trautenberk na Pomezniach boudách i browar w miejscowości Pec pod Sněžkou.

www.krkonoskapivnistezka.cz

Foto: Jan Špelda

Foto: Jan Špelda

#světovéČesko

MAMY ŚWIATOWY REGION

MÁME SVĚTOVÝ KRAJ

Szukasz inspiracji do spędzenia wolnych chwil lub urlopu? Mamy dobrą wiadomość – nie musisz jechać daleko!

Odkryj światowe zakątki kraju morawo-śląskiego. Przekonasz się, że także tu mamy miejsca, które na chwilę przeniosą Cię do Francji, Austrii, egzotycznej Azji lub świata fantasy. Miejsca, które czasami nawet z małą przesadą, przypominają te światowe. I to nie tylko wizualnie, ale również poprzez niecodzienne historie, inspirujące postaci i tajemnicze zjawiska. Wszystkie światowe miejsca znajdziesz na stronie www.mamesvetovykraj.cz.

Štramberk – romantyka ze szczyptą horroru

Gdyby do Štramberka, miasteczka u podnóża Beskid, zawiązał Turek, przez chwilę mógłby mieć wrażenie, że jest u siebie w Stambule. Górąca nad Štramberkiem wieża jest uderzająco podobna do wieży Galata we wspomnianej tureckiej metropolii. Jednak zamiast kebaba miejscowi zaserwują wam pyszne sztramberskie uszy!

Harry Potter po ziemi osobloskiej (czes. Osoblažsko)

Podczas jazdy pociągiem parowym możesz się chwilami poczuć jak czarodziej Harry Potter w drodze do Hogwartu. Bajkowa podróż wąskotorówką z Třemešné ve Slezsku do Osoblahy oferuje wyjątkowe widoki na zapomniany przez Boga region! Podczas podróży pociągiem możesz także napić się piwa w piwnym wagonie. Życzymy miłej podróży!

Wyjątkowa Slezská Harta

Spójrz uważnie na spokojną taflę Slezskiej Harty i na chwilę przenieś się do Lake District, największego parku narodowego w Anglii. Jeśli zapora potrafiłaby mówić, powiedziałyby, że nie interesują jej żadne porównania. Slezská Harta jest po prostu charakterystyczna i wyjątkowa. Przekonaj się o tym na własnej skórze.

Wieża ratuszowa z domieszką Włoch

Czy wiesz, że niewiele brakowało, aby ostrawska wieża ratuszowa wyglądała jak ta we Florencji? Florenckim Palazzo

Vecchio inspirował się jeden z architektów, który chciał nadać nowemu ratuszowi smak włoskiego renesansu. Pomysł się ostatecznie nie przyjął, ale wzajemne podobieństwo możesz, z małą przesadą, podziwiać i dziś.

Z elegancją po Opawie

Wiedeńska Ringstrasse jest z pewnością najpiękniejszym bulwarem na świecie. Wspaniała ulica otoczona wystawnymi pałacami i rozległymi parkami była ucieleśnieniem marzeń cesarza Franciszka Józefa I, a następnie także salonem wystawowym Austro-

-Węgier. Ale czy wiesz, że swoją małą Ringstrasse mają także w Opawie?

To nie Loara, ale Raduňka!

Nie tylko rzeka Loara we Francji, ale również rzeczka Raduňka w Czechach szczeni się tym, że stoi na niej przepiękny zamek. Wręcz taki, który ktoś by mógł pomylić z zamkiem Azay-le-Rideau, należącym do najchętniej odwiedzanych zamków na Loarze we Francji. Przejdź się po zamkowym parku i odwiedź tutejszą oranżerię pełną zapachów i barw! 🌸

WELLNESS W KRAJU MORAWSKO-ŚLĄSKIM: KOMFORT I DESIGN W IDEALNYM POŁĄCZENIU Z NIEPOWTARZALNĄ PRZYRODĄ

Przez zielone morze Beskidów i Jesioników przeplatają się wysepki wellness i spa, które stają się obietnicą relaksu i odpoczynku. Komfort, elegancja i design w idealnym połączeniu z niepowtarzalną przyrodą tworzą jedyną w swoim rodzaju atmosferę, która korzystnie wpływa na ciało i duszę. To właśnie dlatego zjeżdżają się tutaj ludzie z całego świata i dlatego też musicie się tutaj wybrać i wy. Na co jeszcze czekać?

Oczywistym jest, że w Jesionikach przeżyjecie fantastyczny zimowy urlop na nartach i sankach! A gdyby tak częścią zimowego wypadu był pobyt w SPA, odpoczynek w wellness czy zabawy w aquaparku?

Takie oto idealne połączenie oferuje resort Pokřivna. W niewielu miejscach można znaleźć tak dobrze przemyślane połączenie ośrodka narciarskiego, wellness, w anturazie czarującej, lokalnej przyrody. Wyobraźcie sobie: spadające płatki śniegu kończą swą wędrówkę na powierzchni zewnętrznej basenu termalnego, w którym siedząc zachwyacie się pokrytymi śniegiem leśnymi wierzchołkami. Oszałe zmęczenie po jeździe na nartach powoli znika, a wy zastanawiacie się, czy może nie odwiedzić jeszcze jacuzzi na tarasie zewnętrzny, sauny fińskiej i bio, ewentualnie pozwolili odpocząć nogom w czasie spaceru po deptaku Kneippa... Równie magicznie poczujecie się w Karlowej Studience. W tym górskim uzdrowisku u stóp Pradziada, w malowniczej dolinie potoku Białej Opawy będziecie oddychać najczystszy powietrzem w Europie Środkowej. To tutaj znajdziecie idealne miejsce na spacer oraz różnego rodzaju zabiegi odnowy biologicznej, wyszalejecie się na dziennych i nocnych trasach zjazdowych oraz na przechodzącej tędy Magistrali Jesionickiej. Z tras biegowych z kolei możecie podziwiać zachwycający krajobraz wokół. Z Karlowej Studienki dzieli was tylko kilka kilometrów od Bruntalu, gdzie znajduje się aquapark z basenami ze słoną wodą, zjeżdżalniami i dziką rzeką, a wyciszenie zagwarantuje wam jacuzzi i sauny parowe.

Takim samym komfortem mogą się poszczycić również pozostałe aquaparki, na przykład ten w Boguminie czy Olesznie obok Frydka-Mistka. Tym sposobem z Jesioników przenieśliśmy

się do Beskidów, gdzie powstało kilka wyjątkowych obiektów architektonicznych, do których należą najlepsze ośrodki wellness. Wyjątkowe SPA znajduje się w gustownym hotelu na Czeladnej, gdzie nie brakuje basenu relaksacyjnego z hydromasażem, deszczu lodowego czy raju śniegowego. Mało tego – ta unikatowa koncepcja ośrodka SPA znalazła się latach 2016 i 2017 na pierwszym miejscu w kategorii SPA & Wellness w ramach prestiżowego projektu Amazing Places.

W otoczeniu przyrody, na zboczach Smreku, drugiej co do wysokości góry Beskidów, znajduje się hotel z leśnym ośrodkiem odnowy biologicznej. Będziecie mieli możliwość skorzystania z sauny beczkowej znajdującej w samym środku lasu! Nowoczesny design i najwyższej jakości sprzęt nie pozostanie niezauważony także w części wewnętrznej, gdzie znajduje się basen relaksacyjny z hydromasażem, podgrzewanymi łózkami i tarasem z widokiem na góry. Zachwycającą panoramę gór można także podziwiać ze znajdującego się na dachu pensjonatu w miejscowości Kunčice pod Ondřejníkem jacuzzi. Także w tym miejscu design i przyroda stanowią idealnie dobraną parę i także w tym miejscu zniejdziecie szeroki wachlarz możliwości odpoczynku. Znajdującym się na dachu SPA z jacuzzi i basenem z dostępnym z wody barem mogą się także zachwycać goście hotelu w Wędryni. Wystarczy tylko wybrać się na drugi koniec Beskidów.

Jeśli jednak hołdujecie tradycji i obiektom z historią, to miejscem spełniającym wasze wymagania, gdzie atmosfera minionych stuleci łączy się z dzisiejszym pojęciem komfortu i bogatą ofertą usług, jest hotel na Białej czy hotel w Petrovice – niezwykle urokliwa budowa w stylu klasycystycznym z rozległym parkiem. Znajduje się obok Karwiny, a wellness będące częścią hotelu jest ulokowane dosyć nietypowo, bo w podziemiach. W całkowitej ciszy, przy delikatnych tonach muzyki możecie się rozkoszować zorzą polarną, księżycową luną, słonecznym świtem, przeżyjecie karaibską burzę i schłodzicie się grudkami śniegu. Chcecie dowiedzieć się więcej? Odwiedźcie kraj morawo-śląski i zobaczcie na własne oczy, co ma do zaoferowania. 🌸

W MORAWACH POŁUDNIOWYCH I ŚLĄSKU ROZSMAKUJECIE SIĘ BARDZO SZYBKO

Wydaje się, że gwiazdy pospadały do śnieżnych połaci, aby jeszcze bardziej rozświetlić ich nieskazitelną biel, miejscami poprętykaną śladami stóp prowadzących do rozjaśniających ciemność okien. Za nimi czeka przyjazne ciepło i gościnna atmosfera przyjemnych restauracji i gospod. W kraju morawo-śląskim rozsmakujecie się bardzo szybko. Wystarczy skosztować dowolnie wybranej potrawy, która powstała w oparciu o tradycyjne przepisy i wysokiej jakości produkty lokalne.

Uwierzcie, że po pieczonych na blasze plackach ziemniaczanych z okolic Jabłonkowa nie pozostanie ani okrusz! Kiedy z kolei w Pustevnách odwiedzić wyglądającą niczym z malowanej księgi bajek drewnianą, przytulną chatę Maměnka projektu Dušana Jurkoviča, rozgrzeje was nie tylko przyjazna atmosfera minionych czasów, ale także pajda chleba z domowym smalcem ze skwarkami czy walańska kwaśnica. Nie przymieracie chłodem ani głodem, ale jesteście spragnieni? Jeśli nie prowadzicie samochodu i nie wybieracie się na stok czy na którąś z miejscowych tras biegowych, napijcie się piwa. Od ilości browarów w Beskidach zakrepi się wam w głowie, może i dosłownie... A może przepadacie jednak za czymś słodkim?

W tej sytuacji warto odwiedzić Štramberk, który ze względu na swą malowniczość nazywany jest morawskim Betlejem, gdzie z drewnianych, zasypanych śniegiem walańskich domów wydostaje się leniwie aromat sztramberskich uszu. Posmakujcie cieszące oko frgale lub odwiedźcie Frydek-Mistek, gdzie według tradycyjnego, ormiańskiego przepisu piecze się słynny tort Marlenka. Musicie skosztować tego miodowego smakołyku,

aby móc poznać sens słów „niebo w gębie"! A może jednak Łysa Góra? Na najwyższym szczycie Beskidów zjecie tak ogromny jagodowy knedel, jakiego w życiu nie widzieliście. Tę pyszność serwowaną w chacie Emil Zátópek – Maraton będziecie wspominać jeszcze w lecie! A co dopiero takie kołaczki hulczyńskie... z dobrym nadzieniem, bogato okraszone kruszonką, które są integralną częścią Śląska Opawskiego.

Jeśli już jesteśmy w temacie tych wszystkich „naj", koniecznie odwiedźcie Pradziad, najwyższą górę pasma Jesioników. To tutaj właśnie w budowie nadajnika znajduje się najwyżej położona w Czechach restauracja. Odpocznijcie, nabitkujcie się jak najlepiej, aby móc kontynuować swą wędrówkę po tym, co w Jesionikach najlepsze. Jeśli przez żołądek do serca, to w Jesionikach zakochacie się po uszy! Będzie-

cie wznosić miłosne ody nie tylko na cześć dzieł sztuki, jakimi są wysmienite w smaku, ozdabiane kołaczki z Bilčic, ale także na cześć puszystych pian lokalnych piw. Chcecie sobie przywieźć jakąś niepowtarzalną pamiątkę, ewentualnie pozwolić swoim bliskim poznać smak Jesioników? A może tak uzdrowskowe wafle w przeróżnych smakach z bajkowej Karlowej Studienki? I co do tego? Nieodłącznym elementem ziemi Rýmařovskiej są dżemy i syropy robione ręcznie z owoców dojrzewających i zbieranych w tamtejszych górach. Jak już wrócicie do domu i będziecie wspominać niezwykle udany zimowy wypoczynek, to pozwólcie dżemowi ot tak, delikatnie rozplwać się na języku. Tak właśnie smakuje region morawo-śląski. To smak lekko szorstki, ale niesamowicie łagodny, a przede wszystkim niezapomniany! 🌸

PRZEDŁUŻ SOBIE LATO I POZNAJ ATRAKCJE KRAJU MORAWSKO-ŚLĄSKIEGO ZA DARMO!

We październiku 2020 otrzymasz wyjątkową szansę odwiedzin dziesiątek tak zwanych topowych miejsc regionu i to bez płatności za wejście.

Jeśli i ty chcesz z bliska poznać Beskidy czy Jesioniki, spróbować specjałów lokalnej kuchni, odwiedzić wyjątkowe miejsca przypominające o wyrazistej technicznej i rzemieślniczej dojrzałości północnych Moraw i Śląska albo po pro-

stu chcesz przedłużyć sobie lato i oszczędzić na wejściówkach, nie możecie u nas zabraknąć we i październiku!

Darmowe wejście oprócz biorących udział w akcji atrakcji zaoferują również niektóre przedsiębiorstwa użyteczności publicznej regionu - Zamek Hukvaldy, Zamek Sovinec, Pałac Bruntal czy Park Archeologiczny w Kocobędzu (czes. Archeopark Chotěbuz). 🌸

DOKOŁA BESKIDÓW... KAMPEREM!

Turystyka kamperowa zyskuje coraz większą popularność w Polsce i w Czechach. Trudno się temu dziwić! W dzisiejszych czasach kamper to

niezależne, komfortowe mieszkanie na 4 kołach, można w nim wygodnie podróżować, żyć, a nawet – jeśli to konieczne – pracować.

Beskidy i kampery to wprost wymarzone połączenie, nie tylko na wakacje. Aby to zrozumieć, warto choć na kilka dni zamieszkać w pędzącym mieszkaniu i na własną rękę odkrywać urokliwe beskidzkie zakątki.

Idealną propozycją na jedno lub dwudniową podróż po Beskidach jest tzw. Wielka Pętla Beskidzka. Jest to sprawdzona trasa, która prowadzi najbardziej malowniczymi beskidzkimi miejscowościami z uwzględnieniem zwiedzania wybranych obiektów muzealnych, postoje w punktach widokowych, baczówkach, posiłki w regionalnych restauracjach, czy spacer. Popularnymi punktami na trasie Wielkiej Pętli Beskidzkiej są miasta: Bielsko-Biała, Szczyrk, Ustroń, Wiśła, Istebna, Koniaków, Węgierska Górka i Żywiec. W każdym z nich warto się zatrzymać choćby na godzinę. Serdecznie zapraszamy!

Foto: Agnieszka Kamieniorz

fot. Agnieszka Kamieniorz

Dookoła Beskidów ... kamperem
Foto: A. Gruszka

PĘTLA SZCZYRKOWSKA – NOWA ATRAKCJA W BESKIDACH

Pętla Szczyrkowska
Foto: D. Juranek

Pętla Szczyrkowska to nowy produkt turystyczny w Szczyрку. Rodzinna trasa rekreacyjna Pętla Szczyrkowska to wspaniała przygoda, podczas której turyści pokonają prawie 6 km kolejkami górskimi, 2 km przez urokliwy Szczyrk i 2 km widokową granicę - zdobywając najwyższy szczyt Beskidu Śląskiego - Skrzyczne oraz odwiedzając najbardziej urokliwą restaurację w Beskidach Kufionkę na poziomie 1000 m n.p.m.

Wycieczkę zaczyna się pod dolną stacją kolei gondolowej na Halę Skrzyczne. Samochód można zostawić na darmowym parkingu. Po zakupie biletów na Pętłę Szczyrkowską pierwsze kro-

ki można skierować do 10- osobowej gondoli, która wywozi nas na 1000 m n.p.m. Po krótkiej lub dłuższej przerwie na podziwianie widoków udajemy się na czerwonej kanapie, która wywiezie nas na poziom 1205 m n.p.m. Na tym szczycie uważajcie na Zbójnicków, ponieważ tutaj mają swoje zbójnickie kryjówki - stąd nazwa Zbójnicka Kopa. Wsiadając z kolei po lewej stronie zobaczysz Skrzyczne - najwyższy szczyt Beskidu Śląskiego.

Po wyjściu z kanapy skręć w prawo i wejdź po kamienistej drodze na główny szlak (oznaczony zielonym kolorem), następnie skieruj się w lewo, szlak prowadzi na sam szczyt Skrzycznego (1257 m n.p.m.). To około 2 km

marszu łagodną i bardzo widokową granicą. Zanim tam dotrzesz, zrobisz około 2500 kroków. Na szczycie znajduje się schronisko, a tuż obok taras widokowy z panoramą na Kotlinę Żywiecką i Babią Górę. Poniżej tarasu znajduje się górny peron kolei linowej, którą zjedziesz na Jaworzynę. Ostatni odcinek jazdy kolejami to podróż z Jaworzyny do Szczyrku. Z dolnej stacji udaj się w powrotną drogę ok. 2 km na parking pod gondolą (zrobisz około 4000 kroków) lub skorzystaj z komunikacji miejskiej.

Pętla Szczyrkowską można pokonać także rozpoczynając w COS OPO Szczyrk.

WĘGIERSKA GÓRKA, CZYLI WESTERPLATTE POŁUDNIA

Węgierska Górka to beskidzka miejscowość na trasie z Żywca do Zwardonia, niedaleko granicy ze Słowacją. Zwana jest jako Westerplatte Południa, na pamiątkę bohaterskiej walki zaledwie grupki polskich żołnierzy przeciwko hitlerowskiemu Niemcom w pierwszych dniach września 1939 roku.

Było to możliwe dzięki fortom obronnym, które wybudowano w tym samym roku. Z dziewięciu zaplanowanych fortów zdołano wybudować tylko pięć, które przetrwały do dzisiaj. W jednym z nich pn. schron „Wędrowiec” powstała Izba Pamięci. Muzeum to poświęcone jest budowlom fortyfikacyjnym z 1939 roku

oraz działaniom wojennym, jakie miały miejsce w pierwszych dniach II wojny światowej. Schrony zwiedzać również można w formie wycieczki rowerowej, trasa rowerowa śladem fortów wojennych Węgierskiej Górki ma długość 15 km i jest ciekawą formą poznawania miejscowości oraz historii z nią związanej.

Węgierska Górka

Węgierska Górka

BESKID CIESZYŃSKI ZAPRASZA NA NARTY!

Beskid Cieszyński jest najwłaściwszym miejscem dla miłośników zimy, narciarstwa zjazdowego i biegowego, snowboardów i innych sportów zimowych. Możecie cały swój czas poświęcić wyłącznie swoim ulubionym sportom. Znajduje się tu wiele ośrodków narciarskich a do najczęściej odwiedzanych i najpopularniejszych zaliczyć można:

Ośrodek narciarski znajdujący się w Mostech u Jablunkova zaledwie kilka kilometrów od czesko – słowackiego przejścia granicznego Mosty u Jablunkova – Svrčinovec to ośrodek narciarski w którym jest do dyspozycji czterokrzesłowa kolejka linowa, cztery stoki narciarskie o łącznej długości 2,1 km. Ośrodek oferuje jazdę wieczorną, nie brakuje snowparku dla miłośników snowboardów. Dla początkujących narciarzy przygotowano szkołę nauki jazdy na nartach. Ośrodek pochwalic się może przeszło 44 km utrzymanych tras narciarstwa biegowego. Nie tylko dzieci, ale też dorośli mają możliwość wypróbowania górskiego toru saneczkowego, który czynny jest przez cały rok. Do dyspozycji jest też możliwość noclegu. Są punkty gastro-

nomiczne, nie tylko w restauracji hotelowej, ale też wprost na stoku.

W obszarze Beskidu Cieszyńskiego, położony jest na północnym zboczu wzniesienia Kostelka w wiosce Dolní Lomná znajduje się ośrodek narciarski w którym narciarze mają do dyspozycji cztery wyciągi prowadzące na stoki narciarskie o łącznej długości ponad 1 km. Przepustowość kolejki linowej wynosi 1 200 osób/godz. Ośrodek narciarski nadaje się zarówno dla narciarzy jak i miłośników snowboardu, dla wszystkich kategorii wiekowych. Przez szczyt wzniesienia Kostelka prowadzi grzebieniowa trasa biegowa, z której mogą skorzystać narciarze biegowi. Ośrodek jest idealnym miejscem dla szkolnych kursów narciarskich.

Ośrodek narciarski w wiosce Bukovec ze stokiem o długości 600 metrów,

znajduje się na północnym zboczu wzniesienia Kempa. Sztuczne naśnieżanie sprawia, że śnieg utrzymuje się przez całą zimę. Różnica wzniesień wynosząca 120 m nadaje się dla początkujących narciarzy, dzieci, ale też dla bardziej zaawansowanych narciarzy. Nie brakuje jazdy wieczorowej. Odwiedzający mogą skorzystać z usług szkoły narciarskiej i snowboardowej. Dla najmniejszych przygotowano kącik zabaw na śniegu, przedszkole narciarskie i wyciąg taśmowy dla dzieci. Wprost pod stokiem można zjeść posiłek w miejscowym Skibarze.

Ośrodek narciarski znajdujący się w wiosce Řeka od zawsze należał do najbardziej lubianych ośrodków w Beskidach. Na obrzeżu gminy Řeka znajdują się dwa wyciągi narciarskie. Większy

wyciągi o długości 1170 m na stoku klasyfikowanym czerwonym kolorem, należy do niewielu wyciągów w Beskidach, prowadzących od stóp stoku po sam szczyt. Mogą z niego skorzystać narciarze biegowi. Przeciętne nachylenie wynosi 30°, co klasyfikuje ten stok jako bardziej trudny. Mniejszy wyciąg narciarski o długości 380 m jest na niebieskim stoku. Cała trasa do zjeżdżania jest prosta i szeroka. Jego nieduże nachylenie sprzyja rodzinnej jeździe na nartach. Ośrodek oferuje jazdę wieczorną przy oświetlonym stoku. ☺

ATRAKcje TURYSTYCZNE NA ŚLĄSKU CIESZYŃSKIM

Najbardziej na wschód położony punkt Republiki Czeskiej – gmina Bukovec (Bukowiec)

Wielu turystów podczas zwiedzania Śląska Cieszyńskiego udaje się do Trójstyku w wiosce Hřčava uważając, że znajdują się w miejscu, które jest najbardziej na wschód położonym punktem Czech. W rzeczywistości to zupełnie inaczej. Najbardziej na wschód położony punkt Czech znajduje się bowiem wśród pięknych lasów Beskidu Cieszyńskiego w wiosce Bukovec. A jak najłatwiej do niego dotrzeć? Udając się oznakowanym szlakiem edukacyjnym, który rozpoczyna się na przejściu granicznym w wiosce Bukovec. Szlak prowadzi obrzeżami Rezerwatu Przyrody Bukovec – Olecky. Na szlaku rozmieszczono 7 tablic z ciekawymi informacjami zwłaszcza na temat życia w wiosce Bukovec, życia miejscowych „goroli” i ich tradycjach. Szlak ten jest krótki a jeżeli pozostaje wam dość sił, to możecie udać się oznakowanym szlakiem turystycznym i zwiedzić niedaleki Trójstyk, czyli miejsce, w którym spotykają się granice trzech państw.

Kościół Krzyża Świętego i Droga Krzyżowa w wiosce Horní Lomná

Horní Lomná to mała góraska gmina, którą tworzy prawie nienaruszona

przyroda, głębokie lasy a część obszaru największej puszczy w Czechach, puszczy zwanej Mionší. Lecz piękna przyroda nie jest jedyną atrakcją, którą można tutaj podziwiać. Gmina od XIX wieku znana jest jako miejsce pielgrzymek. W 1896 roku zakończono budowę kamiennego kościoła w stylu neogotyckim. Kościół Podwyższenia Krzyża Świętego znajduje się na wzniesieniu wśród lasu i góruje nad pozostałą zabudową wioski Horní Lomná. Wokół kościoła jest Droga Krzyżowa, którą zbudowano w latach 1993 – 1995 z okazji setnej rocznicy poświęcenia kościoła. Co roku utrzymywana jest tradycja procesji mająca charakter odpustu w święta Znalezienia i Podwyższenia Krzyża Świętego, w maju i we wrześniu. Podczas odpustu odbywa się jarmark a w kościele tradycyjna msza w języku czeskim i polskim.

Tradycja hutnictwa w mieście Třinec i okolicy, czyli Do Kolebki żelaza i stali

Miasto Třinec i okoliczne gminy nierozdzielnie połączone są z historią obiektów hutniczych, jak chociażby piece

wapienne, znaleziska rudy żelaza albo miejsca palenia mielerzy. Historycznie miejsca te są „przodkami” dzisiejszego kompleksu Huty Trzywieckiej, z czego są należycie dumni. Wioska Nýdek jest nieodłącznie związana z produkcją żelaza. Dawiej wydobywano tutaj rudę żelaza. Tutejsze znaleziska rudy przyczyniły się do założenia hut żelaza w miastach Třinec i w polskim Ustroń. Do wyrobu żelaza wykorzystuje się też wapno, które wypalano w piecach wapiennych. Najbardziej znane piece można znaleźć w wiosce Vendryně a należą one do zabytków techniki. Nierozłącznym elementem hutnictwa w regionie miasta Třinec było też palenie mielerzy, które palono w podgórskiej wiosce Košariska. Do dziś dnia tradycja ta jest utrzymywana i co roku w wiosce ma miejsce tradycyjna impreza z pokazem palenia mielerza. Z każdego niemal kąta tchnie historią hutnictwa, co daje Wam powody do zastanawiania się nad postępem rozwoju hutnictwa od dawnych obiektów hutniczych do dzisiejszego kompleksu Huty Trzywieckiej. ☺

PRZYJEMNY WYPOCZYNEK I RELAKS DLA DUSZY I CIAŁA

Kto nie lubi chłodnych, zimowych dni, czy za sportów zimowych, może miło spędzić swój wolny czas odwiedzając saunę, spa, łaźnię czy basen. Na terenie Śląska Cieszyńskiego jest kilka takich miejsc, w których w chłodne, zimowe dni można spędzać wolny czas w ciepłej i zaserwować swojej duszy i ciału przyjemny i dający efekty odpoczynek.

Łaźnię w wiosce Komorní Lhotka znajdują się na skraju lasu, w prawie niedotkniętej przyrodzie Beskid. Oferują relaks w łaźni ziołowej z odpowiednio suszonych i dobranych przez zespół fachowych lekarzy mieszanek ziołowych. Mieszanki te nie tylko relaksują. Na dodatek zespół fachowych masażystów pomoże z dolegliwościami pleców, kręgosłupa szyjnego czy

stóp. Po zabiegach można posilić się herbatą ziołową przygotowaną ziół krajowych, ale też z Amazonii.

We wschodniej części Republiki Czeskiej, w pobliżu granic z Polską w Beskidach w wiosce Bukovec znajduje się hotel, który oferuje nie tylko kuchnię i pokoje z pięknymi widokami na tęjszą przyrodę i góry, ale też centrum spa & wellness z basenem, jaskinią solną, sauną, jacuzzi i masażami.

Centrum relaksu w mieście Třinec oferuje jeden z najbogatszych zestawów zabiegów relaksacyjnych w Czechach. Można skorzystać z zabiegów „Świata Witalności” (kąpiel Kneippa, inhalacje ziołowe, saunę fińską, parową), terapię odnowy, masaż relaksacyjny – zdrowotny, okłady ciała, saunę dla dzieci, i inn. Można też skorzystać z siłowni fitness, restauracji czy baru. Ośrodek kładzie nacisk na profesjonalne usługi, perfekcyjną obsługę, indywidualne podejście do klienta, przyjacielską atmosferę i kompleksowe usługi.

W mieście Karviná znajduje się uzdrowisko, które należy do najbardziej profesjonalnych czeskich zakładów uzdrowiskowych w dziedzinie le-

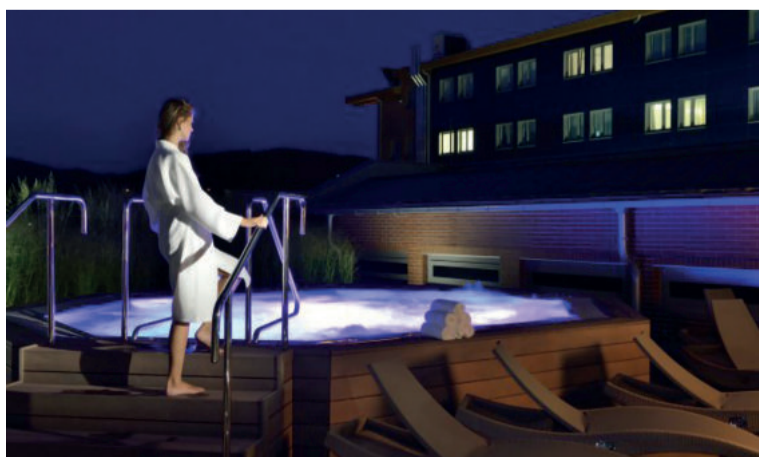

czenia narządów ruchu. Dzięki wysoce profesjonalnym zabiegom leczniczym i innym uzupełniającym usługom należy do wyszukiwanych uzdrowisk. Podstawą zabiegów jest niespotykane naturalne bogactwo wody jodobromowej o wysokiej zawartości jodu. Uzdrowisko oprócz pobytów leczniczych oferuje też pobyty spa & wellness i szereg zabiegów dla wszystkich chętnych.

Również czterogwiazdkowy hotel, znajdujący się u podnóża Beskidu Cieszyńskiego, w wiosce Vendryně, oferuje nie tylko wysokiej klasy zakwaterowanie i wyborną kuchnię, ale też luksusowe dwupiętrowe centrum spa. Centrum jest jedynym swego rodzaju

w Czechach a ciekawostką jest jacuzzi umieszczone na zielonym dachu budynku czy niezwykle bar wodny „Aquabar”. Oczywiście jest oferta standardowych zabiegów - masaże, sauny, inhalacje, prysznice do natrysku, ale też spa zapewniające stu procentową prywatność.

Na koniec warto wspomnieć trzygwiazdkowy wellness hotel znajdujący się w wiosce Písek, który oferuje spokojne rodzinne zakwaterowanie z mnóstwem zabiegów z zakresu wellness & spa. Hotel wyróżnia oryginalny zabieg spa, który objęty jest patentem ochronnym. Procedura ta łączy łaźnie piwne typu BBB oraz relaks na łożu wycielanym słomą z owsa. ☺

4 NAJBARDZIEJ ZNANE NA ŚWIECIE CIESZYŃSKIE

Cieszynka - Fundacja Volens

Cieszyn, jako dawna stolica Księstwa Cieszyńskiego, był przez stulecia całym ważnym miejscem na mapie Europy. Specjalnie dla Was przygotowaliśmy ranking najbardziej znanych na świecie Cieszyniów – czyli rzeczy i zjawisk, które zawdzięczają swoją nazwę właśnie Cieszynowi. Oto one.

Cieszynianka

Cieszynianka (lub cieszynianka wiosenna) jest znajdującą się pod ścisłą ochroną rośliną z rodziny selerowatych. Można się na nią sporadycznie natknąć w północno-wschodnich Włoszech, Słowenii, północnej Chorwacji. Najczęściej występuje jednak właśnie na

Śląsku Cieszyńskim. Według popularnej legendy trafiła tu podczas wojny trzydziestoletniej razem z pewnym szwedzkim żołnierzem. Zażył on sobie, aby do jego grobu wrzucono woreczek z ziemią, który otrzymał od matki. Towarzysze bronni zadośćczynili prośbie i w ten sposób już niebawem ziemię cieszynską zaczęły pokrywać osobliwe, nieznanne wcześniej rośliny.

Cieszynka

Cieszynka (nie mylić z cieszynianką!) to bogato zdobiona, piękna strzelba myśliwska. Jest dowodem wyjątkowego kunsztu znanych na całym świecie rusznikarzy cieszynskich,

którzy wyrabiali tę broń już od XVI wieku. Do jej produkcji przykładali swoje fachowe ręce również złotnicy, grawerzy, a nawet kowale. Dziś tradycję rusznikarską kontynuuje Jerzy Wałga, zwany czasem ostatnim rusznikarzem Europy.

Cieszynit

Cieszyn podarował nazwę nawet skale magmowej! Została po raz pierwszy odkryta i opisana w XIX wieku przez Ludwika Hoheneggera właśnie tu, na Śląsku Cieszyńskim. Oprócz pogranicza polsko-czeskiego występuje jeszcze m.in. w Szkocji i Australii. Cieszynit wykorzystywany był głównie w budownictwie, pełnił również funkcję kamienia drogowego.

Pokój cieszynski

Każdy pilny uczeń poznał z pewnością tę nazwę podczas lekcji historii. Pokój cieszynski, zawarty w 1779 roku, zakończył sekwencję wojen austriacko-pruskich, do których od czasu do czasu przyłączali się prężni sojusznicy (m.in. Francja i Rosja). W sali Sejmu Ziemskiego w Cieszynie podpisano wreszcie układ pokojowy, który dał nadzieję na trwały pokój w tej części Europy. Nadzieje, jak się niebawem okazało, były jednak płonne. ☹

Wiślana Trasa Rowerowa. Rzeka Wisła - Fundacja Volens

WIŚLANA TRASA ROWEROWA

Płynąca przez Kraków, Warszawę i Gdańsk Wisła zwana jest „królową polskich rzek”. Swoje początki ma jednak tu, w Beskidzie Śląskim. W porównaniu do jej środkowego i dolnego biegu przypomina bardziej strumyczek, jednak wciąż imponuje piękną. Dlatego właśnie wzdłuż Wisły powstała Wiślana Trasa Rowerowa – nie charakteryzująca się, co ważne, zbyt dużą skalą trudności. Przemierzyć ją może spokojnie nawet mało zaprawiony rowerzysta, przy okazji podziwiając szereg atrakcji na trasie. Oto najważniejsze:

- Startując z Wisły, warto zatrzymać się chociażby przy zabytkowym zameczku Prezydenta RP, zajrzeć do Ochowiczówki – czyli Muzeum Magicznego Realizmu, zrobić zdjęcie przy słynnej skoczni w Wiśle Malince.

- Kolejnym ważnym pit-stopem na trasie jest pięknie położony sanatorium Ustroń. Jeżeli dysponujecie czasem, warto zjechać na chwilę z szlaku i odwiedzić Leśny Park Niespodzianek – czy niewielki ogród zoologiczny, który stanowi niewątpliwą atrakcję nie tylko dla młodszych podróżników.
- Następnie trasa wiedzie do Skoczowa. Miasta słynącego piękną starówką, na której podziwiać można nie tylko zabytkowy ratusz, ale i urokliwe kamieniczki, oplatające przestrzeń rynku.
- Trasa ciągnie się dalej aż do Ochabów Wielkich – tu pretekstem do krótkiego przystanku będzie stadnina koni. Podróż kontynuujemy wzdłuż pagórkowatych pól i stawów (nieprzypadkowo ten region zwany jest Żabim Krajem!) i dojeżdżamy wreszcie do miejscowości Drogomyśl, będącej jednocześnie naszą metą. ☺

Dawne Uzdrawisko Jastrzębie - Fundacja Volens

Wiślana Trasa Rowerowa. Oznakowanie - Fundacja Volens

UZDROWISKA I SANATORIA ŚLĄSKA CIESZYŃSKIEGO I NIE TYLKO

Okres zupełnie nieoczekiwanej pandemii nie zagasił naszego zapału do podróży – wręcz przeciwnie! Jednak wskutek ciągłej niepewności, odwołanych wielu cyklicznych imprez masowych, wybieramy miejsca mniej oczywiste.

Śląsk Cieszyński ma w zanadru kilka perełek, które doskonale wpisują się w ten trend. Warto zapoznać się więc ze spuścizną kulturową Cieszyna – ważnego niegdyś ośrodka na mapie Europy. Nie zaszkodzi również postawić na rekreację wybierając proponowaną przez nas Wi-

śląską Trasę Rowerową. A także zapoznać się z listą istniejących i historycznych uzdrowisk Śląska Cieszyńskiego.

Przyjemne i pożyteczne – tym krótkim acz treściwym hasłem można precyzyjnie opisać pobyt w miejscach które zaproponujemy. Przyjemne – bo

okolica gwarantuje szeroką gamę przeróżnych atrakcji, od kulturowych aż po przyrodnicze. Pożyteczne – bo przecież mowa tu o miejscach, w których pobyt zagwarantuje nam poprawę nie tylko zdrowia, ale i samopoczucia.

USTROŃ – STOLICA ŚLĄSKICH UZDROWISK

To szesnastotysięczne miasto od lat sześćdziesiątych dwudziestego wieku stało się prężnym ośrodkiem wypoczynkowym ze sprawnie działającą infrastrukturą turystyczną. Na bardziej aktywnych podróżników czekają liczne górskie szlaki, wiodące często na dominujące nad miastem szczyty Czantoria i Równica. Ci, dla których piesze wędrówki stanowią zbyt duże wyzwanie, mogą nasycić się leniwą atmosferą uzdrowiska, przespacerować się po Parku Zdrojowym, skorzystać z dobrodziejstw tamtejszej pijalni wód, lub zajrzeć do Leśnego Parku Niespodzianek,

JASTRZĘBIE-ZDRÓJ – ODKRYJ STARE OBLICZE MIASTA

Charakter tego miasta zmienił się diametralnie od lat pięćdziesiątych ubie-

głego wieku, kiedy odkryto tu ogromne zasoby węgla kamiennego. Od tego momentu Jastrzębie zyskało zupełnie nowe szaty prężnego ośrodka przemysłowego. Należy jednak pamiętać, że wcześniej znajdowało się tu działające do lat dziewięćdziesiątych uzdrowisko. Najbardziej imponującą pozostałością po starym Jastrzębiu jest Park Zdrojowy. Znajdują się tam wciąż obiekty związane z dawną funkcją miejsca: dom zdrojowy, muszla koncertowa, czy pijalnia wód. Sam park ciągle zachwyca swoim pięknem.

JAWORZE – POWRÓT DO KORZENI?

W 1862 roku wskutek działań hrabiego Maurycego Saint Genois Jaworze, jako pierwsza miejscowość w Beskidzie Śląskim, uzyskała status uzdrowiska. Wprawdzie status ten został utracony już na początku dwudziestego wieku, jednak dążenia do jego przywrócenia są coraz bardziej intensywne. Dowodem na to jest między innymi wybudowana kilka lat temu gigantyczna drewniana tętnia. Od chwili jej powstania zarówno mieszkańcy, jak i turyści mogą korzystać z niezwykle skutecznych inhalacji solankowych. ☺

Uzdrowisko Ustroń - Fundacja Volens

RUDY – GÓRNOŚLĄSKI PRZYSTANEK NA EUROPEJSKIM SZLAKU CYSTERSKIM

Rada Europy, której stałym członkiem od 1991 r. jest również Polska, podejmuje liczne inicjatywy gospodarcze, kulturowe i turystyczne wspierające procesy integracji europejskiej. Należy do nich m.in. tworzenie szlaków turystycznych o charakterze „europejskich dróg kulturowych”. Jednym z przykładów takiego szlaku jest

Europejski Szlak Cysterski, łączący byłe i obecne opactwa cysterskie od Portugalii poprzez Francję, Niemcy aż do Polski. Decyzja o powstaniu szlaku zapadła w związku z 900. rocznicą powstania zakonu cystersów (1098) oraz 900. rocznicą urodzin św. Bernarda z Clairvaux (1090) – najważniejszej postaci w dziejach zakonu.

W Polsce na Europejski Szlak Cysterski składają się cztery pętle: małopolska, śląska, wielkopolska i pomorsko-kujawska. Znaczące miejsce na śląskim szlaku cysterskim (Krzeszów, Henryków, Kamieniec Żąbkowicki, Lubiąż, Jemielnica oraz żeńska Trzebnica) stanowią leżące w Krainie Górnej Odry Rudy. Początki rudzkiego klasztoru wiążą się z okresem 1252–58.

Obecnie pocysterski Zespół klasztorno-pałacowy w Rudach składa się z gotyckiej, choć z barokową fasadą, świątyni, czworoboku średniowiecznego klasztoru pocysterskiego oraz później dobudowanych skrzydeł barokowej rezydencji pałacowej. W bocznej kaplicy kościoła znajduje się słynący łaskami obraz Matki Bożej Pokornej, a sama świątynia posiada godność bazyliki mniejszej. Właścicielem pocysterskiego opactwa jest dziś diecezja gliwicka, dzięki której obiekt odzyskał swój dawny blask. Obiekt jest dostępny do zwiedzania, a wędrując po będącym częścią kompleksu parku można skorzystać z wytyczonych ścieżek dydaktycznych. Najcenniejszym przyrodniczo obszarem w obrębie parku jest rezerwat leśno-stawowy „Łęczczok”,

chroniący wielogatunkowy las łęgowy, stawy oraz starorzecza Odry. To tutaj znajduje się jedno z najciekawszych miejsc w Polsce do obserwacji ptaków.

Poznanie szlaków cysterskich nie musi być tylko spotkaniem z odległym światem. Cystersi w swej działalno-

ści w doskonały sposób pozostawali w harmonii ze środowiskiem naturalnym. Może więc dziś, wędrując po ich śladach, nie tylko poznamy lepiej ich dokonania, ale także inaczej spojrzymy na otaczający nas świat i jego problemy.

RACIBORSKI FESTIWAL PODRÓŻNICZY „WIATRAKI”

Prawie każdy człowiek nosi w sobie skrawek duszy podróżnika, odkrywcy odległych lądów czy zdobywcy nieznanych szczytów. Jak czytamy dalej na stronie www.wiatraki.rosynant.pl: „Koleje losu są jednak takie, że tylko nieliczni wiążą swoje życie z podróżami, górami czy morzami na stałe. Pozostali oddają się swym pasjom podróżniczym od czasu do czasu, w miarę wolnego czasu; a jeszcze inni oglądają świat dzięki slajdom, filmom i zdjęciom tych pierwszych...”.

Ideą Festiwalu Podróżniczego „Wiatraki” jest gromadzenie w jednym miejscu i czasie tych wszystkich, którzy swoimi podróżniczymi pasjami potrafią się dzielić i jednocześnie zarażać nimi innych. W cią-

gu kilkunastu minionych lat przybywali do Raciborza wybitni wspinacze i himalaiści, odkrywcy i żeglarze, utalentowani dziennikarze, reporterzy i fotografowie. Ludzie, których opowieści, slajdy i filmy mówią nie tylko o dalekich krainach, ale i o sile ducha, woli walki, chęci odkrywania i zdobywania... Słowem: o życiu i wielkości człowieka. Gośćmi festiwalu byli m.in.: Elżbieta Dzikowska, Krzysztof Wielicki, Ryszard Pawłowski, Wojciech Cejrowski, Mirosław Hermaszewski, Aleksander Doba, Anna Olej i Krzysztof Kobus, Edi Pyrek, Andrzej Urbanik, Wojtek Kukuczka, kpt. Waldemar Mieczkowski, David Kaszlikowski, Eliza Kubarska, Piotr Pustelnik, Mieczysław „Hajer” Bieniek, Michał Kochańczyk, Andrzej Bargiel, Marek

Tomalik, Łukasz Supergan, Elżbieta i Andrzej Lisowscy i Arkady Paweł Fiedler.

Impreza odbywa się od kilku lat w Raciborskim Domu Kultury w ostatni weekend października.

Raciborski Festiwal Podróżniczy „Wiatraki” to jedna z najbardziej prestiżowych imprez podróżniczych w Polsce. Rokrocznie przyciąga coraz więcej zainteresowanych podróżami i relacjami podróżników. Nie zabraknie ich na pewno także w tym roku. Szczegóły dotyczące imprezy znajdują się na stronie internetowej:

www.wiatraki.rosynant.pl
i na oficjalnym Fanpage:
www.facebook.com/RaciborskiFestiwalPodroznicyWiatraki

SZLAK ARCHITEKTURY DREWNIANEJ

Wśród wielu atrakcji turystycznych Górnego Śląska są zabytkowe obiekty drewniane. Aby podkreślić ich wartość kulturową, a jednocześnie bardziej je wyeksponować utworzony został w województwie śląskim Szlak Architektury Drewnianej. Obejmuje on prawie sto obiektów oraz zespo-

łów architektury drewnianej (kościół, kaplic, karczm, młynów, itp.) w ich naturalnym otoczeniu i łączy łącznie ponad 1000 km. Szlak podzielony jest na pięć pętli: beskidzką, pszczyńską, częstochowską, gliwicką oraz rybnicką. Wśród kilkunastu zabytków architektury drewnianej pragniemy

zaprezentować dwa: kościół pw. Św. Krzyża w Pietrowicach Wielkich oraz kościół św. Józefa w Baborowie.

Drewniany kościółek pątnicy Św. Krzyża znajduje się przy drodze z Pietrowic Wielkich do Gródczanek. Kościół zbudowany został w 1667 r. w pobliżu studzienki, w której według podań pasterze odnaleźli obraz Ukrzyżowanego Zbawiciela. Wielu wiernych doznało tu łask uzdrowienia, mogło też skorzystać z odpustów zupełnych udzielanych za zgodą papieża Piusa VI. Wystrój kościoła barokowy – ołtarz główny z obrazem Chrystusa Ukrzyżowanego „Ecce Homo”, dwa ołtarze boczne: św. Anny i Matki Bożej Różańcowej. Obiekt jest na zewnątrz iluminowany. Oprócz uroczystości odpustowych, w trakcie, których msze św. odprawiane są w trzech językach, kościółek jest świadkiem odbywających się w Poniedziałek Wielkanocny znanych daleko poza Pietrowicami procesji konnych. Wokół świątyni urządzono mały ogród botaniczny z miejscem do weekendowego wypoczynku, znajduje się tu również wieża widokowa oraz tężnia solankowa.

drewniany Kościół pw. św. Józefa w Baborowie

kościół p.w. Św. Krzyża

Kilka kilometrów dalej w Baborowie znajdziemy kościół pw. św. Józefa jest jedną z najpiękniejszych i najbardziej okazałych barokowych świątyni drewnianych na Śląsku. Świątynia (wzniesiona w latach 1700-1702) zbudowana jest z drewna modrzewiowego na planie krzyża greckiego o trójbocznie zamkniętych ramionach transeptu. Konstrukcja zrębowa, ściany na zewnątrz oszalowane gontem. Wewnątrz kościoła na sklepieniach i na ścianach bogata polichromia baroko-

wa z początku XVIII w. Także z czasów budowy zachował się w wyposażeniu kościoła ołtarz główny z bogatą dekoracją snycerską i cztery ołtarze boczne. Za ołtarzami polichromia w postaci cieni. W ołtarzu posągi proroków i świętych oraz obrazy Świętej Rodziny i św. Barbary. Ponadto warta uwagi jest polichromowana ambona z bogatą dekoracją snycerską oraz rokokowe tabernakulum. Kościółkiem, wokół którego znajduje się cmentarz, opiekują się Ojcowie Karmelici.

Dom Zdrojowy w Świeradowie-Zdroju

WYRUSZ NA DOLNY ŚLĄSK

W ciągu wieków na Dolnym Śląsku dochodziło do nieustannych kontaktów kultur przynajmniej trzech narodów – polskiego, czeskiego i niemieckiego – które razem kształtowały niezwykle burzliwą i dramatyczną historię regionu. Dzięki temu Dolny Śląsk swoim bogactwem może rywalizować z najciekawszymi regionami na świecie. Zwłaszcza na rozległych terenach górskich w polskich Sudetach znaleźć można prawdziwe skarby dziedzictwa zarówno kulturowego, jak i naturalnego.

Wiele jest na Dolnym Śląsku widać widocznych śladów historii. Więcej dowiecie się wyruszając w podróż szlakiem licznych twierdz, zamków i pałaców (na Dolnym Śląsku jest ich ponad 100, najwięcej w całej Polsce) czy przemierzając korytarze dawnych kopalni w Wałbrzychu, Kletnie i Złotym Stoku, a także tajemniczych i nie w pełni zbadanych obiektów wojskowych w Walimiu czy Głuszycy (Podziemne Miasto Osówka). Spokoju i wytchnienia warto szukać przede wszystkim na południu województwa – w popularnych uzdrowiskach czy górskich kurortach.

Szlakiem zamków i pałaców

Kto z nas nigdy nie chciał przez chwilę poczuć się jak mieszkający w ogromnym zamku lub pałacu członek arystokratycznego rodu? Odwiedzając obiekty z Europejskiego Szlaku Zamków i Pałaców (szlakzamkowipalacow.eu), możecie poznać nie tylko fascynujące historie ich powstania oraz często nie mniej interesujące opowieści dotyczące ich właścicieli, ale też skorzystać z bogatej oferty hotelowej i gastronomicznej. To jedna z najciekawszych

tras tematycznych w regionie, który swoim zasięgiem obejmuje nie tylko południowo-zachodni kraniec Polski, ale całe pogranicze polsko-czeskie. Podróż wyznaczonym szlakiem dostarcza niezwykle wrażeń widokowych także w trakcie przemierzania się między poszczególnymi zamkami i pałacami, wśród których znajdują się m.in. przepięknie usytuowane zamki Książ, Czocha, Grodno i Bolków, jak również pałace i wystawne rezydencje w Łomnicy, Staniszowie, Pakoszowie i Kamieńcu Ząbkowickim.

Szlakiem tajemniczych podziemi

Naziemne atrakcje Dolnego Śląska to nie wszystko, czym region może urzec odwiedzających go turystów. Podziemia twierdz, zamków i kompleksów militarnych z czasów II wojny światowej coraz częściej pojawiają się na popularnych i chętnie odwiedzanych trasach. I słusznie, bo mamy się czym chwalić! Na podziemnym szlaku (szlakpodziemi.pl) warto odwiedzić liczne dawne kopalnie – w Wałbrzychu, Kletnie, Krobicy i Złotym Stoku. Specjalne trasy podziemne mają też dwie pruskie twierdze – w Srebrnej Górze i Kłodzku. W tym ostatnim istnieje też zupełnie wyjątkowe „podziemne miasto”, które tworzy sieć tuneli i dawnych piwnic kupieckich pod miejską starówką.

Rozsmakuj się w Dolnym Śląsku

Do listy najważniejszych atrakcji w regionie polecamy też dopisać tradycyjną dolnośląską kuchnię. W tym istnym

tygł kulturowym, jakim na przestrzeni wieków był Dolny Śląsk, wykształciła się zupełnie wyjątkowa tradycja kulinarna, która łączy w sobie wpływy polskie, czeskie, niemieckie, żydowskie czy kresowe. Coś dla siebie znajdą tutaj wszyscy – od wykwinnych dań w restauracjach zamkowych i pałacowych w Książu, Łomnicy, Staniszowie, Pakoszowie czy Kamieńcu, przez słynnego kłodzkiego pstrąga i smażone sery z Raju Pstrąga, po wypieki z gospodarstwa Gotwaldówka, a także piwa z lokalnych browarów oraz wina z cieszących się niezwykłą popularnością dolnośląskich winnic. A mogliśmy by tak wymieniać jeszcze dużo dłużej, bo na szlaku i kulinarnej mapie (smakidolnogoslaska.pl) znajduje się w tej chwili już ponad 60 punktów.

Aktywny wypoczynek na Dolnym Śląsku

Rowery, jazda na nartach lub konno, kajaki, piesze wycieczki – niezależnie od tego, jak lubicie spędzać wolny czas, jeśli tylko interesuje was aktywny wypoczynek, na Dolnym Śląsku czeka na was naprawdę mnóstwo możliwości. Co możemy polecić? Wyjazdy rowerowe po malowniczej Dolinie Baryczy oraz po górskich trasach systemów MTB Sudety i Singletrack Glacensis (koniecznie sprawdźcie stronę: rowerem.info oraz aplikację mobilną Dolny Śląsk Rowerem!). Trasy narciarskie w Górach Izerskich, w Karkonoszach oraz w Masywie Śnieżnika, a zwłaszcza w Świeradowie-Zdroju, Szklarskiej Porębie i Jakuszycach, Karpaczu, Zięleńcu czy Czarnej Górze. Szlaki turystyczne w całych Sudetach, w których war-

Twierdza Kłodzko

Śląskie-Zdrój, Świeradów-Zdrój, Jedlina-Zdrój czy Długopole-Zdrój mają za sobą wielowiekową tradycję wykorzystywania wód mineralnych w celach leczniczych, o czym każdego roku przekonują się rzesze odwiedzających je kuracjuszy. Ale nie tylko wody mogą zachęcać do odwiedzania sudeckich uzdrowisk – sprzyjający mikroklimat, kontakt z naturą oraz liczne atrakcje w pobliżu to uniwersalny przepis na doskonały wypoczynek.

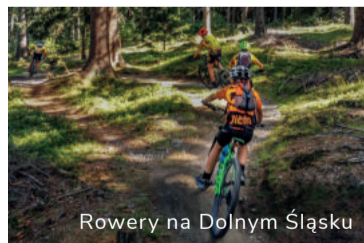
Obiekty UNESCO na Dolnym Śląsku

Polska może się pochwalić już łącznie 16 miejscami wpisanymi na Listę światowego dziedzictwa UNESCO, z czego trzy z nich znajdują się właśnie na

Dolnym Śląsku. Hala Stulecia ze swoją kopułą, zaprojektowana przez Maxa Berga, to nie tylko perła architektury modernizmu, ale też jeden z najbardziej charakterystycznych i najciekawszych budynków miasta. Dwa kolejne zabytki z listy UNESCO to ewangelickie kościoły w Świdnicy i Jaworze, wybudowane na mocy pokoju westfalskiego z 1648 roku. O unikatowości tzw. kościołów pokoju w skali światowej świadczy między innymi to, że do ich budowy, która nie mogła trwać dłużej niż rok, użyto jedynie materiałów nietrwałych (drewna, gliny, piasku i słomy). Ich bogato zdobione i świetnie zachowane wnętrza stanowią jeden z najlepszych przykładów barokowej architektury sakralnej. 🏰

Kościół Pokoju w Świdnicy

Rowery na Dolnym Śląsku

to odwiedzić choćby Góry Stołowe z unikatowymi labiryntami skalnymi, powulkaniczne Góry Kaczawskie czy wreszcie znane przede wszystkim za sprawą kolorowych jeziorok Rudawy Janowickie.

Dolnośląskie uzdrowiska

Takie miejscowości, jak Duszniki-Zdrój, Polanica-Zdrój, Lądek-Zdrój, Cieplice

Zamek Grodziec

OPOLSKA JESIEŃ I ZIMA

Opolszczyzna jesienią i zimą, kiedy dni stają się coraz krótsze, a przyroda powoli zapada w zimowy sen, ma do zaoferowania zarówno swoim mieszkańcom, jak również turystom liczne atrakcje.

PARK KRAJOBRAZOWY - GÓRY OPAWSKIE

Jesienią i zimą warto wybrać się w Góry Opawskie, które o każdej porze roku kuszą licznych turystów przepiękną przyrodą oraz wspaniałymi widokami. Dla miłośników nart biegowych wytyczono tu sześć tras: trzy w masywie Góry Parkowej, dwie w masywie Biskupiej Kopy i jedną w Głuchołazach. Nawet gdy nie ma śniegu, turyści chętnie wybierają się w ten najcenniejszy krajobrazowo i przyrodniczo zakątek Opolszczyzny i pogranicza polsko-czeskiego objęty ochroną w ramach Parku Krajobrazowego Gór Opawskich. Z wieży widokowej najwyższego szczytu – Biskupiej Kopy zobaczyc

i specyficzny mikroklimat pomagają przy leczeniu chorób dróg oddechowych i chorób kardiologicznych. Polecamy odwiedzić miejscową tężnię solankową (15 m). W dzielnicy zdrojowej sanatoria oferują szeroką gamę zabiegów leczniczych, a wśród nich wieżdzie prym Skowronek - Górski Ośrodek Uzdrawiskowy z II połowy XIX wieku, urządzony w stylowym dawnym sanatorium wodolecznicy. Miasto jako nieliczne nie ucierpiało podczas ostatniej wojny, zachowując cenne zabytki, wśród nich kościół św. Wawrzyńca sięgający czasów romańskich, czy średniowieczną Wieżę Bramy Górnej, będącą też punktem widokowym.

PRUDNIK

Z kolei w Prudniku najcenniejszym zabytkiem jest Wieża Woka, część dawnego zamku, jedna z najstarszych budowli tego typu w Polsce. Warto odwiedzić Muzeum Ziemi Prudnickiej ulokowane w średniowiecznych basztach oraz Centrum Tradycji Tkackich,

Biskupia Kopa. Zdjęcie własność portalu www.goryopawskie.eu

Muzeum Piastów Śląskich w Brzegu

można rozległą panoramę Sudetów, Opolszczyzny i Śląska. Przy bardzo dobrych warunkach zobaczymy Wrocław (100 km), Karkonosze ze Śnieżką (130 km) a nawet Tatry Zachodnie (220 km)!

GŁUCHOŁAZY

Będąc w Górach Opawskich warto odwiedzić dwa największe miasta tego regionu: Głuchołazy i Prudnik. W Głuchołazach - dawnym uzdrowisku, słynnym już w XIX wieku z metod hydroterapii doktora Priessnitza – dominuje park zdrojowy. Dobra jakość wody

świadczące o bogatych tradycjach włókienniczych miasta, związanych z rodziną Fränkłów, z których działalności pozostała ciekawa XIX wieczna Willa Hermana Fränkla, obecnie siedziba Prudnickiego Ośrodka Kultury. Często odwiedzany obiekt jest Sanktuarium Św. Józefa w Prudniku – Lesie, znane z celi, gdzie więziono w latach 1954 – 55 Prymasa Stefana Wyszyńskiego. Z Sanktuarium odchodzą liczne trasy turystyczne prowadzące do innych atrakcji Gór Opawskich.

PARK KRAJOBRAZOWY - GÓRA ŚW. ANNY

Jesienna i zimowa turystyka piesza to jedna z aktywności, jaką możemy zaplanować na nadchodzący sezon, wykorzystując bazę turystyczną związaną z opolskimi parkami krajobrazowymi. Obok oferty Gór Opawskich, Opolszczyzna wśród terenów chronionych ze względu na walory przyrodnicze zaprasza zimą w rejon Parku Krajobrazowego „Góra św. Anny”. Przez Park przebiega 6 pieszych szlaków turystycznych, wiodących częściowo przez wiekowe lasy bukowe. Miejscowość ta jest też tradycyjnym ośrodkiem patriotycznym i kultowym ze względu na Sanktuarium św. Anny i Muzeum Czynu Powstańczego, przyciągające turystów i pielgrzymów. Najciekawszym z geologicznego punktu widzenia miejscem jest rezerwat przyrody nieożywionej „Góra Św. Anny” i znajdujące się obok, specjalnie zaprojektowane i udostępnione do zwiedzania - geostanowisko nefelinitów. Wiele rozrywki dostarcza zjeżdżalnia Alpine Coaster, czyli całoroczny tor saneczkowy.

Muzeum Wsi Opolskiej w Opolu

Muzeum Śląska Opolskiego Kamienica Czyszowa

OPOLSKIE MUZEA

W długie jesienne i zimowe wieczory, gdy zmrok zapada wcześniej, trudno nie zaplanować zwiedzania muzeów, których obfitością chlubi się Ziemia Opolska. Tu w ciepłych, zamkniętych przestrzeniach jawią się skarby historii, sztuki, nauki i techniki, a obcowanie z nimi rozwija wyobraźnię i służy rozwojowi osobistemu. W samym Opolu godnymi polecenia obiektami są Muzeum Polskiej Piosenki w Opolu, Muzeum Wsi Opolskiej oraz Muzeum Śląska Opolskiego. W zachodniej części regionu w Brzegu w Muzeum Piastów Śląskich, na „śląskim Wawelu” znajdziesz inspirację w historii Piastów Śląskich na tych ziemiach, przemierzając korytarze pełne średniowiecznych piastowskich sarkofagów. 📖

Muzeum Polskiej Piosenki w Opolu

